

Ilmiy tadqiqotlar etikasi qo'mitasi to'g'risidagi nizam

KDPI

Inson ishtirokidagi tadqiqotni etik ko'rib chiqish va monitoring qilish tartibi

Nizom etik ekspertizaning to'liq hayotiy siklini belgilaydi

02

Asosiy tamoyil: tadqiqot boshlanishidan oldin xavf, rozilik va ma'lumotlar himoyasi baholanadi.

11

bob

maqomdan yakuniy qoidalargacha

45

band

ariza, ekspertiza, qaror va monitoring

12

ilova

tadqiqotchi va Qo'mita uchun yagona shakllar

Qo'mita vakolati aniq chegaralangan

03

Qo'mita ko'radi

Inson ishtiroki, biologik material, shaxsga doir yoki maxfiy ma'lumot, zaif guruh, yuqori xavf va AI orqali inson ma'lumotini qayta ishlash bilan bog'liq tadqiqotlar.

Qo'mita ko'rmaydi

Plagiat, imtihondagi nohalollik, mualliflik nizosi va boshqa akademik qoidabuzarliklar Kodeks bo'yicha Institut Kengashi yoki Akademik halollik komissiyasida ko'riladi.

Qo'mita xulosasi tadqiqotchining ilmiy, huquqiy va kasbiy javobgarligini bekor qilmaydi.

Qo'mita ishtirokchini himoya qiladi

04

Hujjatlarni baholash

Protokol, axborot varaqasi, rozilik, vositalar va ma'lumotlarni boshqarish rejasi.

Xavf–foйда tahlili

Xavf, noqulaylik, foyda, zaif guruhlar va kompensatsiya masalalarini baholash.

Monitoring

Tasdiqlangan protokolga rioya, noxush hodisa, shikoyat va ma'lumotlar buzilishini kuzatish.

Himoya chorasi

Qo'shimcha ma'lumot, tashqi ekspert, tuzatish, to'xtatish yoki bekor qilish bo'yicha qaror.

Qo'mita mustaqil va ko'p tomonlama tarkibda ishlaydi

05

Tarkib

Kamida 9 a'zo: ilmiy metodologiya, pedagogika/psixologiya, huquq, tibbiyot yoki bioetika, ma'lumotlar himoyasi yo'nalishlari. Kamida 1 mustaqil tashqi mutaxassis va 1 jamoatchilik vakili.

A'zolik va kafolat

Lavozim bo'yicha a'zolar lavozim davrida; tashqi va jamoatchilik vakillari 3 yilga, bir marta qayta tayinlanishi mumkin. Ish boshlashdan oldin maxfiylik va manfaatlar deklaratsiyasi.

Qo'mita Institut Kengashi huzuridagi doimiy faoliyat yurituvchi organ.

Majlis qarorining qonuniyligi kvorum va xolislikka bog'liq

06

Davriylik

Zaruratga ko'ra, lekin har chorakda kamida bir marta yig'ilish.

Kvorum

A'zolarning kamida 2/3 qismi, jumladan tashqi yoki noilmiy/jamoatchilik a'zosi.

Elektron ovoz

Faqat autentifikatsiyalangan rasmiy tizim yoki xizmat elektron pochta; ovozlar hujjatlashtiriladi.

Recusal

Manfaatlar to'qnashuvi bo'lgan a'zo muhokama va ovoz berishda qatnashmaydi; bayonnomada qayd etiladi.

Tadqiqotchi to'liq hujjatlar paketini tadqiqotdan oldin beradi

07

Kotib to'liqlikni 3 ish kuni ichida tekshiradi; muddat to'liq paket olingan kundan boshlanadi.

- | | | |
|---|----------------------------|--|
| 1 | Ariza | Loyiha, tadqiqotchi va etik ko'rib chiqish turi haqidagi asosiy ma'lumotlar. |
| 2 | Tadqiqot protokoli | Maqsad, dizayn, tanlov, xavf–foyda, jarayon, AI va monitoring. |
| 3 | Axborot va rozilik | Ishtirokchiga sodda tilda axborot; ongli rozilik; zarur bo'lsa ota-ona roziligi va bola assenti. |
| 4 | Ma'lumotlar rejasi | Yig'ish, huquqiy asos, kirish, kodlash, saqlash, uzatish va yo'q qilish. |
| 5 | Qo'shimcha dalillar | Tadqiqot vositalari, manfaatlar to'qnashuvi va loyiha xususiyatiga mos boshqa hujjatlar. |

Ariza xavf darajasiga qarab tegishli ekspertizaga yo'naltiriladi

08



Shartli ma'qullash tadqiqotni boshlash huquqini bermaydi; tuzatish yozma tasdiqlangach kuchga kiradi.

Qaror asoslangan va shikoyat qilinadigan bo'lishi kerak

09

Qaror mazmuni

Bayonnoma va xulosa; ma'qullovning amal qilish muddati; monitoring turi; maxsus shartlar.
Kechiktirish yoki rad etishda aniq etik asos va qayta taqdim etish tartibi.

Apellyatsiya

Xulosani olgandan 10 ish kuni ichida Institut Kengashi raisiga. Dastlabki ko'rib chiqishda qatnashmagan kamida 3 kishilik guruh 20 ish kuni ichida ko'radi.

Protokol, rozilik, ma'lumot yoki AI bo'yicha mohiyatli o'zgarish oldindan Qo'mitaga taqdim etiladi.

Monitoring tadqiqot davomida ham, yakunida ham davom etadi

10

Yillik

Minimal xavfdan yuqori, zaif guruhli, 1 yildan ortiq yoki Qo'mita belgilagan loyiha kamida yiliga bir marta ko'riladi.

24 soat

Jiddiy noxush hodisa, shikoyat, maxfiylik buzilishi yoki muhim og'ish haqida dastlabki axborot.

5 ish kuni

Jiddiy holat bo'yicha batafsil hisobot taqdim etiladi.

30 kun

Loyiha tugagach yakuniy hisobot: ishtirokchilar, og'ishlar, hodisalar, ma'lumot holati va natijalar.

Ongli rozilik — imzo emas, tushunilgan va erkin qaror

11

Rozilik mazmuni

Maqsad, tartib, davomiylik, real xavf va noqulaylik, foyda, maxfiylik, xarajat/kompensatsiya, aloqa, shikoyat yo'li va istalgan vaqtda oqibatsiz chiqish huquqi.

Voyaga yetmaganlar

Ota-ona yoki qonuniy vakil roziligi bilan birga bolaning yoshi va tushunishiga mos assent olinadi. Qonunda boshqacha qoida bo'lmasa, bolaning qarshiligi hurmat qilinadi.

“Xavf minimal” degan qolip oldindan qo'yilmaydi — xavf har bir loyiha bo'yicha asoslanadi.

Ma'lumotlar va AI alohida himoya choralarini talab qiladi

12

Ma'lumotlarni boshqarish

Faqat zarur ma'lumot yig'iladi. Huquqiy asos, kirish vakolati, kodlash/anonimlashtirish, saqlash, uzatish, yo'q qilish va buzilish holatidagi xabar tartibi belgilanadi.

AI orqali qayta ishlash

Tashqi AI platformasi: etik ekspertiza + huquqiy asos + zarur rozilik + imkon qadar shaxssizlantirish + platforma xavfsizligi. Maqsad va xavf axborot varaqasida ochiladi.

Hujjatlashtirish qarorning tekshirilishini ta'minlaydi

13

Bayonnoma

Qatnashchilar, kvorum, manfaatlar to'qnashuvi, muhokama, ovoz, qaror va asoslar. 5 ish kuni ichida imzolanadi.

Arxiv

Ariza, protokol, ekspert xulosasi, yozishma, qaror, monitoring va yakuniy hisobot loyiha tugagach kamida 5 yil saqlanadi.

Ochiqlik

Qo'mita tarkibi, ariza berish tartibi, muddatlar va shakllar rasmiy manbada e'lon qilinadi.

Yillik hisobot

Institut Kengashiga shaxsga doir va maxfiy ma'lumotsiz umumlashtirilgan faoliyat hisoboti.

Nizom Kodeks bilan muvofiqlashtirilgan holda qo'llanadi

14

Kuchga kirishi

Institut Kengashi tomonidan ma'qullanib, rektor tasdiqlagan kundan kuchga kiradi. 12 ilova uning ajralmas qismi.

Yangilash

Monitoring natijalari, qonunchilik yoki etik standartlar o'zgarishi asosida Qo'mita taklifi va Institut Kengashi qarori bilan o'zgartiriladi.

Nizomda nazarda tutilmagan masalalar qonunchilik, Institut Ustavi va tegishli ichki hujjatlar asosida hal etiladi.

12 ilova tadqiqotning barcha bosqichini qamrab oladi

15

1–3

Etik ekspertiza arizasi; tadqiqot protokoli; ishtirokchi uchun axborot va ongli rozilik.

4–5

Ota-ona/qonuniy vakil roziligi; voyaga yetmagan ishtirokchining assent shakli.

6–8

Ekspert baholash varaqasi; Qo'mita bayonnomasi; etik xulosa va kamchiliklar varaqasi.

9–11

Davomiy monitoring; protokol o'zgarishi/noxush hodisa/ma'lumot buzilishi xabari; yakuniy hisobot.

12

Qo'mita a'zosi va ekspertning manfaatlar to'qnashuvi hamda maxfiylik deklaratsiyasi.

Tadqiqotchi uchun amaliy yo'l xaritasi

16

Rejalash

Inson ishtiroki, shaxsiy ma'lumot, zaif guruh, biologik material va AI xavfini aniqlang.

Hujjat

Ariza, protokol, rozilik, ma'lumotlar rejasi va zarur qo'shimchalarni tayyorlang.

Ruxsat

Yozma ma'qullov kuchga kirmaguncha tadqiqotni va ishtirokchi jalb etishni boshlamang.

Ijro va hisobot

Protokolga rioya qiling; o'zgarish va hodisani xabar qiling; monitoring va yakuniy hisobotni topshiring.

QIDA → HUJJAT → TEKSHIRILGAN DALIL → XOLIS QAROR